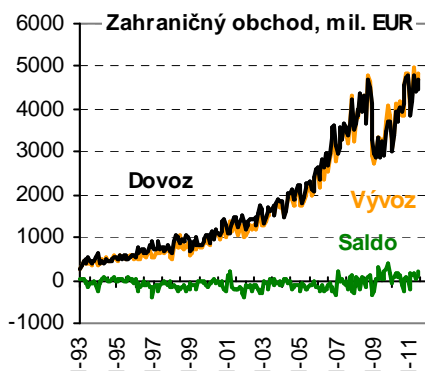

Makroekonomický a finančný vývoj v júni 2011

Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.

Uzávierka: 11.08.2011

Očakávaný krízový vývoj

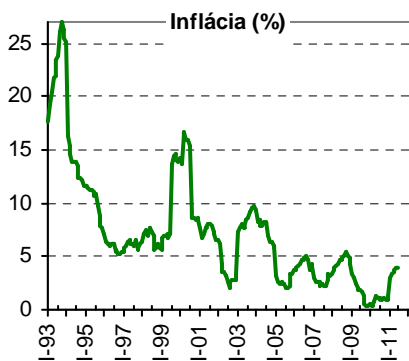
Ukazovatele ekonomického vývoja za jún 2011 boli priaznivé a podobné hodnotenia sa dá očakávať aj pre júl a august. Výhľad na ďalšie mesiace je však menej optimistický. Existuje **vážne riziko návratu ekonomickej recesie** v dôsledku spomalenia globálnej ekonomiky a dlhovej krízy. Ak dôjde k návratu recesie v globálnej ekonomike na Slovensku sa prejaví koncom tohto a začiatkom budúceho roka a bude súvisieť s poklesom výroby a exportu. Zopakoval by sa tak scenár z roku 2009.

Výroba a zahraničný obchod

V júni 2011 pokračoval **priaznivý vývoj slovenského hospodárstva**. Tržby za vlastný tovar a služby narástli v priemysle o 9,0% v porovnaní s júnom 2010. Rast tržieb na medzioročne baze bol veľmi vysoký najmä vo výrobe dopravných prostriedkov (+32,9%), gumy a plastov (+13,2%) a strojov a zariadení (+15,2%). Ďalší vysoký prepád zaznamenala výroba elektroniky (-35,4%). Stavebníctvo v júni 2011 vykázalo mierny rast tržieb o 2,4%.

Slovenské podniky a domácnosti vykázali v júli 2011 mierne klesajúci optimizmus ohľadne budúceho ekonomického vývoja vzhľadom na minulý mesiac. Index ekonomického sentimentu sa oproti júnu 2011 znížil o 1,6% a dosiahol 93,9%. Napriek mesačným výkyvom, zvyšovanie optimizmu badať od polovice roka 2009. Celková úroveň indexu je však ešte dosť hlboko pod maximálnou hodnotou 110% z roku 2007.

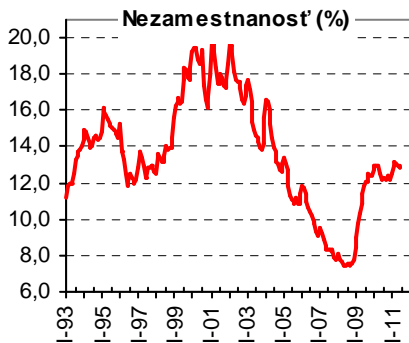
Zahraničný obchod vykázal v júni 2011 slušný rast. Dovoz narástli o 11,4% a vývozy o 10,1%. Dosiahol sa prebytok vo výške 207 miliónov eur. **Za prvý polrok činil kumulatívny prebytok 833,6 mil. eur.**

Cenový vývoj

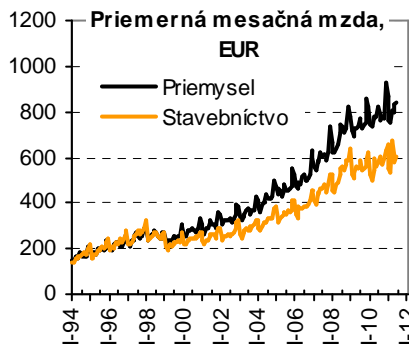
Rast spotrebiteľských cien sa v júni mierne spomalil a dosiahol 3,9%. Najviac narástli položky ako ceny alkoholu a tabaku (+4,2%) a potravín (+7,1%), ďalej ceny za bývanie a energie (+4,4%), dopravu (+6,3%), zdravotnícke služby (+3,3%) a vo vzdelávanie (+4,8%). Za hlavnú príčinu rastu v SR cien možno označiť rast cien potravín, palív, energií a surovín na svetových trhoch.

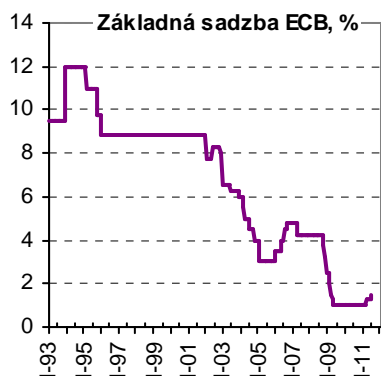
Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v júni 2011 v medzioročnom porovnaní zvýšili o 2,5% a ceny pre export medzioročne narástli o 6,2%. Rast cien vo výrobnjej sfére sa udržiava na vysokej úrovni a potvrdzuje, že **rastú najmä exportne orientované odvetvia**, ktoré sú ťahané konjunktúrou v západnej Európe. Ceny stavebných prác v júni narástli o 1,7% a ceny stavebných materiálov o 1,8%.

Nezamestnanosť

V júni 2011 došlo **k miernemu nárastu nezamestnanosti**. Miera nezamestnanosti sa oproti predchádzajúcemu mesiacu zvýšila o 0,2% a dosiahla 13,0%. Nárast je sezónny a súvisí s veľkým počtom absolventov škôl, ktorá hľadajú prácu. V porovnaní s júnom 2010 bola však miera nezamestnanosti vyššia o 0,7% a počty nezamestnaných vyššie o 5 tisíc. Vysoká nezamestnanosť sa podpisuje aj na tržbách v maloobchode, ktoré v júni 2011 klesli o 4,2% v porovnaní s júnom 2010.

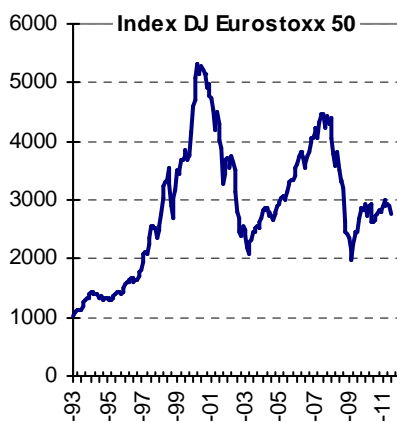
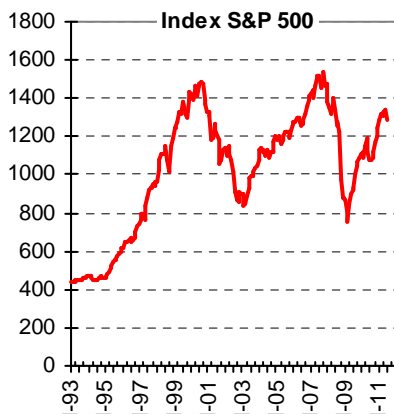

Verejné financie a finančné trhy

V júni 2011 štátny rozpočet vykázal deficit 1578 miliónov Eur, čo bolo o tretinu menej ako v júni 2010. Priemerne sa vyvíjal výber dane z príjmu právnických osôb, ktorá sa vybrala na 49,6% celoročne plánovanej hodnoty. Mierny zaostali príjmy z výberu DPH (47,8%) a spotrebných daní (40,8%). Podľa predbežných výsledkov za júl dosiahol deficit sumu 1675 mil. Eur. Bolo to o miliardu eur menej ako pred rokom (-2408 mil. Eur). Oproti minulému roku sa zvýšili príjmy rozpočtu o 9% a výdavky klesli o 3%. Toto zlepšenie je vďaka oživeniu hospodárstva, najmä priemyslu.

V júni 2011 pokračoval na slovenskom finančnom trhu mierny rast úrokov z vkladov i úverov. Nárast bol zaznamenaný predovšetkým pre novo poskytnuté spotrebné úvery a nové vklady so splatnosťou do 1 roka. Tento vývoj reflektuje očakávaný rast úrokových sadzieb v Európe. Európska centrálna banka zvýšila základnú sadzbu na 1,50% od júla 2011. **Pôvodné očakávania, že do konca roka 2011 by mohla základná úroková sadzba stúpnuť 2,0% sa však asi nenaplnia.** Panika na finančnom trhu a problémy vlád Grécka, Portugalska, Írska a Španielska a Talianska získavať zdroje na finančných trhoch povedú k tomu, že ECB sa bude snažiť udržiavať úrokové sadzby čo najnižšie. Každý nárast sadzieb by predražil financovanie dlhov a posunul tieto krajiny smerom k platobnej neschopnosti. Začiatkom augusta došlo na globálnych akciových trhoch k sériám prepádov. Obavy z návratu recesie budú tlačiť ceny akcií nadol aj počas nasledujúcich mesiacov.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2010 ^e	2010 Q4	2011 Q1	2011 Q2	04/2011	05/2011	06/2011	2011 ^f	2012 ^g
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne)	65,91	17,020	15,832	x	x	x	x	70,170	75,480
HDP (% rast v stálych cenách)	+4,0	+3,5	+3,5	x	x	x	x	+3,4	+4,8
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+19,0	17,4	17,0	11,7	10,7	15,5	9,0	+7,0	+7,0%
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	-7,0	+0,9	4,3	-0,9	-7,9	-4,3	2,4	+5,0	+5,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	48 651	13 643	13 323	14 005	4 473	4 856	4 675	49 500	53 000
• dovoz	48 442	13 715	12 874	13 620	4 436	4 716	4 468	48 000	51 500
• saldo	209	-72	449	385	37	140	207	1 500	1 500
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	1,0	1,1	3,3	3,9	3,7	4,0	3,9	3,5	3,1
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	769	844	746	x	x	x	x	780	820
• priemysel	794	854	781	824	793	835	844	810	860
• stavebníctvo	579	628	555	599	509	582	607	590	620
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 318	2339,4	2332,0	X	x	x	x	2 409	2 440
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	14,4	13,9	13,9	X	x	x	x	13,6	13,2
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	12,7	12,5	13,1	12,9	12,9	12,8	13,0	11,5	11,1
* počet evidovaných nezamestnaných ^b	382 000	376 563	393 188	382 488	384 465	380 016	382 984	350 000	340 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Príjmy v mil. EUR	10 901	10 901	2 752	5 843	3 636	4 396	5 843	13 092	13 393
• percento plnenia	87,0	87,0	20,9	44,4	27,7	33,4	44,4	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	15 337	15 337	3 407	7 061	4 654	5 964	7 061	16 926	16 555
• percento plnenia	94,2	94,2	20,1	41,6	27,4	35,2	41,6	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-4 436	-4 436	-655	-1 578	-1 019	-1 567	-1 578	-3 833	-3 162
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR	1,3268	1,3593	1,3669	1,4166	1,4442	1,3669	1,4388	1,25-1,40	1,25-1,40
Priemerné úrokové miery z úverov, %									
• podniky nad 5 rokov	3,08	3,31	3,47	3,74	3,64	3,71	3,87	3,00-4,00	3,20-4,20
• spotrebiteľské do 1 roka	14,05	13,98	13,89	13,52	13,89	13,56	13,35	14,0-15,00	14,5-15,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	9,01	9,00	9,21	9,33	9,29	9,33	9,36	9,00-10,0	9,20-10,20
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,13	0,15	0,22	0,34	0,34	0,24	0,43	0,20-0,50	0,30-0,80
• domácnosti – netermínované vklady	0,36	0,35	0,39	0,40	0,40	0,40	0,40	0,50-1,00	0,70-1,50
• domácnosti – termínované do 1 roka	1,59	1,60	1,63	1,70	1,66	1,69	1,70	1,50-3,00	1,70-3,50
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^{b, d}	1,00	1,00	1,00	1,25	1,25	1,25	1,25	1,50	2,00
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	2780	2 818	2 936	2 866	2 947	2 886	2 767	2 900	3 030
Index S&P 500 ^b	1139	1 204	1 303	1 319	1 332	1 338	1 287	1 170	1 220

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b - priemer za obdobie; e = odhad; f - prognóza, g = odhad kurzu eura voči doláru VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.